

Azərbaycan Respublikasının
Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi

Aqrar Xidmətlər
Agentliyi

Aqrar Təlim Mərkəzi

**Pomidor bitkisinin
becərilməsi üzrə
təqvim planı**

www.axa.gov.az

Pomidor bitkisinin becərilməsi üzrə təqvim planı (açıq sahə üçün)

Yanvar

Bu dövrdə istixanalarda hazırlıq işlərinə başlanılır. İstifadə olunacaq avadanlıqlar işlək vəziyyətə gətirilir. Əkiləcək pomidorun sortu, tələb olunan toxumun miqdarı, şitilliğin sahəsi, istifadə olunacaq gübrələrin və dərmanların miqdarı dəqiqləşdirilir. Şitillikdə əkindən əvvəl dezinfeksiya işləri aparılır.

Fevral

Səpin üçün əsasən I-II kateqoriyalı toxumlardan, yəni sort təmizliyi – 97- 99 %, cücərmə faizi – 85- 90 %, cücərmə enerjisi 95- 98 % olan toxumlardan istifadə olunur. Göbələklərə qarşı toxum dərmanlanır. Gübrə normalarının dəqiqləşdirilməsi üçün əkinaltı torpaqlar analiz etdirilməlidir.

Mart

Əkinə hazırlıq işlərinə başlanılır. Əkinqabağı torpaq hazırlanarkən hər hektara 10-15 ton peyin və torpaq analizlərinin nəticələrinə uyğun azot, fosfor və kalium gübrələri verilməklə 12-15 sm dərinlikdə şumlama, diskləmə, malalama və dırmaqlama, alaqqlara qarşı kimyəvi üsulla mübarizə aparılmalıdır.

Aprel

Şitil üçün toxum səpini I on günlükdə aparılır. Şitillər 30-40 gün ərzində becərilir. İlk günlər şitillikdə temperatur 23-25°C-də saxlanılır. Şitillərin normal inkişaf etməsi üçün 5-8 q ammonium şorası, 20-30 q superfosfat və 10 q kalium sulfat və ya kalium xlorid 10 litr suda həll edilir və 2-3 m² sahəyə çilənir.

May

Şitillərə qulluq işləri davam etdirilir. Sahədə əkinqabağı becərmə aparılır. Hazır şitillər mayın 1- dən 15-nə kimi sahələrə köçürülür. Əkin sxeminə (70×35 sm) uyğun olaraq şitillər cərgələrə əkilir. Şitil əkinindən 4-5 gün sonra bitkilərin yoxlanılması aparılır. Tələf olmuş şitillərin yerinə yeni şitillər əkilir. Əkindən 15 gün sonra birinci yeşləmə gübrəsi verilir.

İyun

Bitkilərə qulluq işləri, xəstəlik, zərərverici və alaq otları ilə bağlı müşahidə və mübarizə tədbirləri həyata keçirilir. Vegetasiya müddətində 2-3 dəfə kultivasiya çəkilməli, bitki araları 4-5 dəfə alaqdan təmizlənilib yumşaldılmalı, bitkilərin dibi doldurulmalı və suvarılmalıdır. Meyvələrin əmələ gəldiyi dövrdə sahəyə ikinci yeşləmə gübrəsi verilməlidir.

İyul

Bitkilər kütləvi çiçəkləmə fazasında olanda becərmə işləri tədricən azaldılır. Məhsul yığımına hazırlıq işləri görülür, ayın 20-25-dən başlayaraq əvvəl tək-tək, sonra isə kütləvi şəkildə məhsulun yığımı həyata keçirilir. Ayın əvvəlində pomidorun təkrar əkini aparıla bilər.

Avqust - Sentyabr

Aqrotexniki qulluq işləri və məhsul davam etdirilir. Yığım əl ilə, yaxud maşınla aparıla bilər. Xəstə bitkilər və meyvələr sahədən kənara çıxarılaraq zərərsizləşdirilir. Təkrar pomidor əkinlərində aqrotexniki qulluq və bitki mühafizəsi tədbirləri həyata keçirilir. Ayın ikinci ongunluyundan sonra təkrar əkinlərdən məhsulun ilk yığımına başlanılır.

Oktyabr

Təkrar əkinlərdə yığım davam etdirilir. Növbəti ildə əkiləcək pomidor bitkisi üçün sahə seçilir. Pomidor ot bitkiləri əkilməyən növbəli əkinlərdə xiyar, bostan bitkiləri, paxlalılar, soğanaqlılar, kökümeyvəliyə və kələmdən sonra əkildikdə yaxşı nəticə verir. Pomidor çürüntülü-qumsal və yüngül gillicəli torpaqlarda daha keyfiyyətli və yüksək məhsul verir.

Noyabr - Dekabr

Növbəti il üçün torpağın ön kotancılıq kotanla 25-30 sm dərinlikdə əsas şumu aparılır. Əsas şumdan sonra bölgələrdən asılı olaraq şaxtalar başlayanda sahəyə hektara 500- 700 m³ hesabı ilə dondurma suyu verilir.

Pomidor bitkisinin mühafizə sxemi

Zərərli orqanizmlər	Aprel	May	İyun	İyul	Avgust	Sentyabr	Oktyabr
Qara bakterial lekəlik, kök xərçəngi, gövdə xərçəngi		20%-li Bordo bulamasının 1%-li məhlulu, 50%-li mis xloroksidin 0,4%-li suspenziyası					
Septorioz, alternarioz, fitoftora, unlu şəh, qara ayaq, fuzarioz, antaraknoz		Dimetamorft+mankozeb (2kq/ha), Triadimenol (20ml/100lsu), Metiram 2-2,5kq/ha, Mancozeb 200qr/100l su,					
Fomoz, ağ çürümə,boz çürümə,tomat mozaikası		Boskalid+piraklostrobin 1-1,5kq/ha, Pyrimetaniil 125ml/100l su, Tiram 200qr/100l su, İprodione 75qr/100 lt su, İprodione 75q/100l su					
Məftil qurdu,danadışi		İmidacloprid 1l/ha, Xlorpirfos etil 6kq kepəyə 300qr					
Mənənələr, tripslər,Cənələr		Ethanoate methyl 100ml/100l su, halfenrox 75ml/100l su, Cyhexatin 50 ml/100l su					
Pomidor sovkası, Kolorado böcəyi, ağqanadlılar		Deltamethrin 0,25-05 kq/ha, Fenoksikarb 1l/ha, Acetamiprid 30q/100l su, Cypermethrin 30 ml/100 l su, İmidacloprid 100 ml/100l su, Alfa-Cypermethrin 0,5 l/ha					
Cüvələr, tor gənəsi		Abamektin 0,8-1,2 l/ha, İndoxacarb0,4 l/ha, Bifenthrin 0,5 l/ha					
Nematodlar		Dazomet 40kq/100 l su, Fenamiphos 10 kq/100 l su, Cadufos 4 lt/100 lt su,					
Pomidor lağımlayıcı güvə							Emamectin benzoate 30qr/100 lt su, Spinför 0,04 l /100 l su
Alaq otları		Metribuzin 1,7 kq/ha - Torpağa basdırıldıqdan sonra, Quizalofop-P-ethyl 1lt/ha, Pomidor 15-20 sm alaq otları 5-6 yarpaq fazasında					